

اختلاف بر سر نامزدی محمد شیاع السودانی برای نخست‌وزیری عراق

بغداد، صحنه قدرت‌نمایی صدر

یکشنبه ۹ مرداد ۱۴۰۱ - ۲ محرم ۱۴۴۴ - ۳۱ جولای ۲۰۲۲

شهدای

روزنامه

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

در میان جدال‌های اخیر دولت مدعی امر به معروف شد:

فراموشی وعده گشت ارشاد مسئولان

سال هفتم - شماره ۱۹۸۸ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

چه کسی عکس بهتری در سیلاب دارد؟

همدلی | وقوع سیل هم در کشور مانند بسیاری از موضوعات دیگر تبدیل به یک گروه‌کشی سیاسی شده است. انتشار تصاویر و عکس‌های نحوه رفتار سیاستمداران اصولگرا در سیل اخیر انتقادات زیادی در پی داشته است.

نقش دولت در جلوگیری از افزایش حقوق بازنشتگان

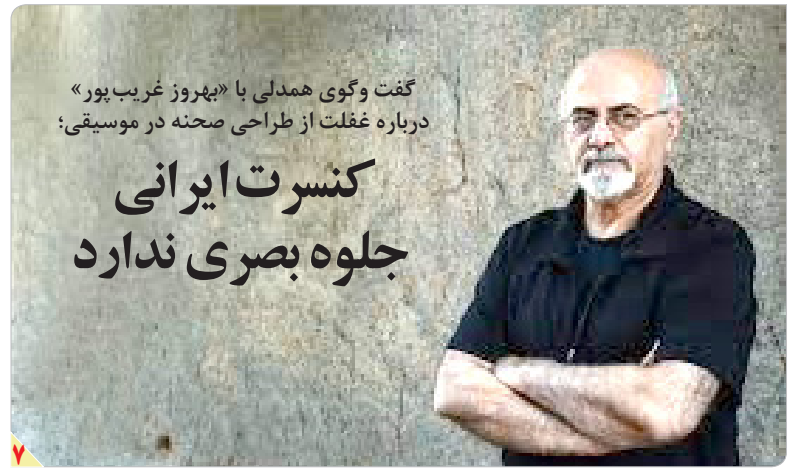
قاجاق، نفس بازار را گرفته است

بهداشت‌سیل زدگان؛ حلقه مفقوده خدمات حمایتی

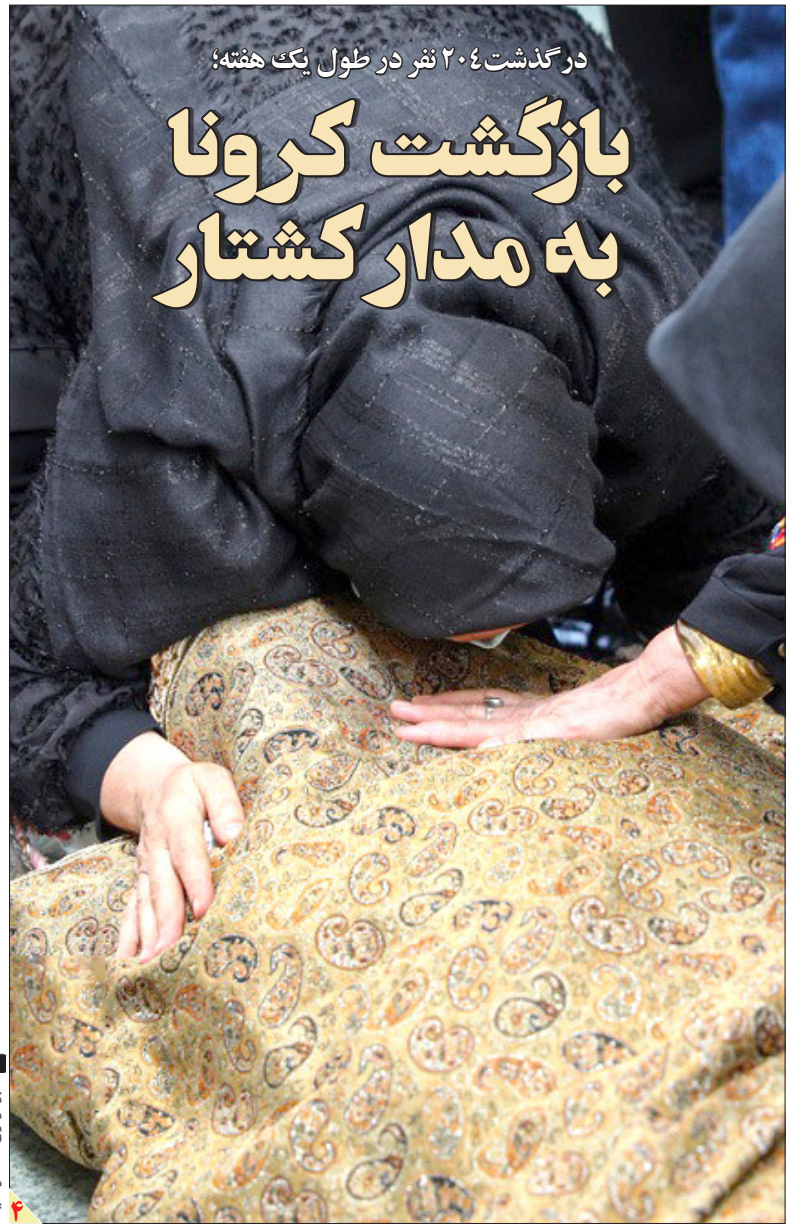
یک سوئدی به اتهام جاسوسی بازداشت شد

مالیات جدید برای خریداران خودرو

قانون مالیات به ارزش افزوده که در سال ۱۴۰۰ تصویب شد، شما اگر صاحب خودروی تولید داخل باشید باید هر سال معادل یک‌هزارم قیمت کارخانه عوارض آلاینده‌ها بپردازید. نکته عجیب این خبر اما قانونی است که برای دارندگان خودروهای خارجی و هیبریدی وضع شده؛ قانونی که می‌گوید همه اتومبیل‌های کم‌مصرف خارجی و هیبریدی از پرداخت این مالیات معاف هستند.

گفت و گوی همدلی با «بهروز غریب پور» درباره غفلت از طراحی صحنه در موسیقی؛ کنسرت ایرانی جلوه بصری ندارد

در گذشت ۲۰۴ نفر در طول یک هفته؛ بازگشت کرونا به مدار گشتار

سرمقاله

پروتکل‌های کرونایی و اعتبار مذهبی محرم
ولی‌الله شجاع پوریان
مدیرمسئول
شرح در همین صفحه

یادداشت‌ها

پیامدهای عکس یادگاری با سیل
رضا صادقیان
کارشناس سیاسی

«پوپولیست»ها و تکیه بر چیزی که نیست
مهدی دهقان نیری
فعال مدنی

لزوم تشدید پروتکل‌ها در ماه محرم
محمد رضا محبوب فر
کارشناس حوزه سلامت

نام تو چیست که هر بار سنگت می‌زنند
فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات

مکان، چالش‌ها و آشتی این روزها
علی‌داریا
جستارنویس

سرمقاله

پروتکل‌های کرونایی و اعتبار مذهبی محرم

ولی‌الله شجاع‌پوریان - مساه محرم و عزاداری برای سالار شهیدان حضرت امام حسین (ع) و بارانش از اهمیت زیادی نزد شیعیان برخوردار است. البته این احترام و حرمت محدود به عصر و دوره زمانی خاصی نبوده و ایرانیان پس از وقوع این حادثه تاکنون بدون توجه به رویکرد حکومت‌ها و زامداران مسلط بر ایران، این ایام را پاس می‌داشته‌اند و با برگزاری آیین‌ها و مناسک مختلف این واقعه عظیم را مرور و یادآوری کرده و اهداف بالای آن را زنده نگه داشته‌اند.

در چند سال گذشته به دلیل شیوع بیماری کرونا و تأکید کارشناسان بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی به‌ویژه عدم تجمع در اماکن مسقف و سرپوشیده عزاداری‌های ایام محرم با محدودیت‌های مختلفی مواجه شد. خوشبختانه غالب بخش‌های مذهبی و مذهبی جامعه با رعایت پروتکل‌ها و توصیه‌های کارشناسان در ایام بیک کرونایی نسبت به رعایت محدودیت‌های مختلف در برنامه‌های عزاداری همراهی و همکاری کرده و برخی مناسک و آیین‌های بزرگداشت عاشورا را متناسب با شرایط کرونایی دچار تحول و دگرگونی کرده‌اند؛ جمله این موارد تعریف حسینیه یا عزاداری مجازی در شبکه‌های اجتماعی بوده است که طی آن بخشی از مردم بدون حضور در یک مکان خاص و با رعایت فاصله اجتماعی، عزای خاندان پیامبر را برگزار کردند.

در چند ماه گذشته اگرچه بر اثر رعایت مردم و واکسیناسیون گسترده، فضای رو به عادی شدن رفته بود، اما اکنون و هم‌زمان با آغاز ایام عزاداری خامس آلی (ع)، با شیوع موج جدیدی از ویروس کووید ۱۹ متأسفانه آمار مبتلایان و فوتی‌های کرونا رو به افزایش گذاشت؛ هر چند با انجام عادی‌انگاری ناشی از کم شدن تلفات در چند ماه اخیر، وحشت و هراس گذشته از ویروس کرونا وجود ندارد، اما این ویروس مودی نشان داده در هر باز زمانی می‌تواند با جهش سویه‌های جدید بخش بیشتری از جامعه را درگیر کند؛ افزایش فوتی‌های کرونا در هفته اخیر بعد از خاموشی چندماهه نشان می‌دهد نمی‌توان به راحتی همه محدودیت‌ها و پروتکل‌ها را کنار گذاشت. در چنین شرایطی شرع، عقل و منطق ایجاب می‌کند همه دست‌اندرکاران امر عزاداری‌ها و هم مسئولان و رسانه‌ها هشدارهای لازم را جهت رعایت پروتکل‌های بهداشتی و جلوگیری از تشدید شرایط کرونایی در کشور ابراز کنند؛ برگزاری مراسم عزاداری در محیط‌های مسقف و سرپوشیده مثل حسینیه‌ها، تکلیا و مساجد در این ایام می‌تواند مشکل‌ساز باشد. متولیان باید به‌مانند جدیت روزهای اول شیوع کرونا عزاداران را نسبت به زدن ماسک در محیط‌ها بسته ترغیب کنند، پذیرایی از عزاداران به دلایل بهداشتی باید حذف شده یا حتی امکان در بسته‌های بهداشتی ارائه شود.

بسی توجهی به هر کدام از پروتکل‌ها و توصیه‌های بهداشتی عواقب و پیامدهای ناگوار آن را در افزایش تلفات کرونا به دنبال دارد که به اعتبار تاریخی عزاداری سیدالشهدا (ع) و رویکرد عقلانی مذهب تشیع آسیب می‌رساند. افزون بر آن در این شرایط کرونایی و توصیه‌ها و الزامات همگانی رعایت پروتکل‌ها، برخی رفتارهای دوگانه نیز در روح و جان مردم آتاری به‌شدت منفی دارد. دقیقاً در روزهایی که اعلام‌شده عزاداری ایام محرم بدون محدودیت خاصی حتی در اماکن سرپوشیده و مسقف نیز برگزار شود، دستورالعملی مبنی بر تعطیلی دوهفته‌ای بوستان‌ها و پارک‌های تهران صادر می‌شود؛ در شرایطی که بوستان‌ها و پارک‌ها به دلیل فضای باز و گستردگی، تأثیر بسیار کمتری در انتقال ویروس کرونا در شرایط فعلی دارند یا دست‌کم آسیب‌های آن به‌مراتب کمتر از مکان‌های سرپوشیده است، با این رویکرد دوگانه بدیهی است جامعه این ابهام و برعکس را داشته باشد که چرا حاکمیت در برابر موضوع مهمی که با جان شهروندان سروکار دارد برخورد دوگانه و ایدئولوژیک دارد؟!

یادداشت

پیامدهای عکس یادگاری با سیل

رضا صادقیان - رسم نانوشتن میان مدیران ارشد سازمان‌ها وجود دارد که قبل از رخداد بحران به کارهای روزمره مشغول باشند و پس از وقوع حادثه در میدان حاضر شوند.

طی روزهای گذشته انتشار تصاویر بازدید شهردار تهران، نمایندگان مجلس، وزیر کشور، وزیر اقتصاد و... پس از وقوع سیل ویرانگر در فضای مجازی زمینه‌ساز بحث‌هایی بی‌انتهای شده است؛ مانند همیشه عده‌ای موافق و شمار گسترده‌ای از کاربران شبکه‌های اجتماعی مخالف چنین رویکردی بوده‌اند؛ اما جای برخی پرسش‌ها باقی است. ۱. انتشار این‌گونه تصاویر و مصاحبه کردن با شبکه‌های خبری با لباس و کفش پر از گل کدامین گره فروبسته و کدام درد مردم را در درمان خواهد کرد؟ ۲. آیا راهی دیگر برای کمک به مردم نبود؟ ۳. چرا برای جلوگیری از بروز فاجعه انسانی ایزارهای اطلاع‌رسانی مانند گذشته مورد بهره‌برداری قرار نگرفت؟ مدیریت پس از بحران، مدیر بعد از بروز حادثه و فاجعه، نمایی کامل از شیوه مدیریت روزمره با رویکرد تبلیغی است. مدیری که برای فردا برنامه‌ای ندارد، آگاهی کافی دربرابر حوزه امکانات و تجهیزات امداد و نجات ندارد. ایزارهای کافی سازمان را به‌خوبی نمی‌شناسد و آگاهی کافی از خسرده برنامه‌های خوب و طرح‌های قابل اجرا در بازه زمانی کوتاه را ندارد، اما خوب می‌تواند پس از واقعه در صحنه و وسط میدان حاضر شود و با صدور فرمان به سازمان‌های مربوطه و غیره برای «جمع کردن داستان» بخشی از سازمان تحت مدیریت را بسپچ کند. بی‌تردید در این جمع‌کردن داستان بحران عکس خبری گرفته می‌شود، مصاحبه انجام می‌شود، برای خبرنگاران و دوربین‌های خبری دست تکان داده می‌شود و... غافل از اینکه مردم نیاز به آموزش و اطلاع‌رسانی گسترده دارند.

با توجه به نبود برخی برنامه‌های اطلاع‌رسانی که در گذشته از سوی نهادهای مختلف با محتوی نحوه راندگی، جلوگیری از نشت گاز، ایمنی برق، مصرف بهینه آب و... بسیار انجام می‌شد، چنانچه چنین رویه‌ای برای اطلاع‌رسانی به شهروندان صورت گرفته بود تلفات جانی و مالی بسیار کمتر از امروز وجود می‌داشت. به‌عنوان مثال؛ طی سال‌های اخیر تیزر تبلیغاتی، اطلاع‌رسانی و آگاهی‌محور درباره کارهایی که مردم می‌توانند در هنگام وقوع سیل، زلزله و طوفان انجام داد از شبکه‌های صداوسیما پخش نشده است. همچنین، فرهنگ‌سازی با محتوی راندگی در شهرها، جمع‌آوری بازیافت از درب منازل، چگونه محافظت کردن از افراد خردسال در برابر وقوع زلزله و سیل، فرهنگ آبارتمان‌نشینی و... باعث شده امکان پخش تیزرهایی با محتوی فرهنگ‌سازی شهروندانی مانند گذشته وجود نداشته باشد. چنانچه درباره وقوع سیل بیش از امروز به شهروندان مناطق در خطر سیل اطلاع‌رسانی انجام شده بود، قطعاً تعداد کمتری از شهروندان در کنار رودخانه‌ها برای تفریح می‌رفتند. تمرکز به زیرنویس شبکه خبر یا هشدارهای کارشناس هواشناسی در چنین شرایطی کافی نیست. آنچه درباره سیل از آن غفلت شد، آگاهی دادن به شهروندان بوده. دلیل تغییرات اقلیمی و امکان وقوع سیل در ماه‌ها و سال‌های آینده جای اطلاع‌رسانی فراگیر بسیار احساس می‌شود. واقعاً نیازی به حضور میدانی مدیران خرد و کلان با کت‌وشلوار و قدم زدن در گل‌ولای پس از سیل وجود ندارد، به‌جای این‌همه با تولید و پخش محتوای مختلف درباره خطرات وقوع سیل، زلزله، طوفان و... را باید بارها و بارها برای مردم تکرار کرد. حتی اگر قرار نیست قبل از بروز حادثه کاری برای مردم انجام داد، حداقل می‌توان جان و مال آنان را از شر آسیب‌های ویرانگر با چنین شیوه اطلاع‌رسانی نجات بخشید.

آقایان مسئول؛ باور بفرمایید گرفتن چند عکس یادگاری به‌غیراز دامن زدن به بحث‌های دامنه‌دار در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها هیچ دستاورد دیگری نخواهد داشت.

یادداشت

«پوپولیست»ها و تکیه بر چیزی که نیست

مهدی دهقان نیری - اصطلاح «پوپولیسم» از سال ۸۴ و پس از ظهور چهره‌های به نام محمود احمدی‌نژاد به‌طور رسمی وارد ادبیات سیاسی ایران شده؛ زمانی که او ترجیح داد به‌جای نشان دادن ستادهای انتخاباتی‌اش، حامیان خود را به‌گونه‌ای نشان می‌داد که در اتاقی روی زمین می‌نشستند تا برای او اقلام تبلیغاتی درست کنند و با تکیه بر ستادهای خانگی اولین برگ پیروزی خود را در میان افشار متوسط به پایین و مردم مناطق دور دست رو کرد. او از شرایط فرهنگی و اقتصادی در آن زمان به نفع خود بهره برد و با وعده پرداخت سهام عدالت بین افشار ضعیف توانست خود را در کانون توجه افشار آسیب‌پذیر قرار دهد. اگرچه در سال‌های بعد با شروع دولت حسن روحانی و گسترده شدن فضای مجازی و آگاهی‌بخشی در نقاط مختلف در ایران جامعه متوسط و همچنین روستایی دچار استحاله فکری و فرهنگی شد تغییر ماهیت در ذهنیت مردم، این شیوه (پیروی از روش‌های تبلیغاتی و پوپولیستی احمدی‌نژاد) نتوانست در انتخابات ۹۲ به کار قبای اصلی حسن روحانی بیاید و او را با وعده‌ها و شعارهایی دور از فضای پوپولیسم پیروز میدان کرد و چهار سال بعد نیز نتوانست رقیبی برای ادبیات سیاسی روحانی و اعتدال‌گرایان حامی او باشد.

موضوعی که نشان می‌داد مردم دیگر چندان توجهی به تحرکات پوپولیستی ندارند. باین‌همه به نظر می‌رسد که با شروع دولت سیزدهم موتور کارخانه پوپولیسم که در حال خاک خوردن بود، روغن کاری شد و دوباره شروع به کار کرد؛ کارخانه‌ای که همچنان بازار افشار کم‌درآمد و آسیب‌پذیر را هدف قرار داده است. به نظر می‌رسد که مردان دولت سیزدهم نیز به جهت نزدیکی فکری و سیاسی با محمود احمدی‌نژاد، علیرغم این که همه عملکرد فعلی او را نفی می‌کنند، اما نتوانسته‌اند بی‌خیال پوپولیسم دست‌ساخته او باشند. از همین روست که دوربین را حتی در ماشین رئیس‌جمهور می‌کارند تا از سخنان او در مواجهه با مردم، خوراکی تبلیغاتی بسازند. البته مسئولان دیگری که این چند سال با همین تفکر بر سر کار آمده‌اند، نیز این شیوه را از دست نمی‌دهند و تصاویر زاکانی (کاندیدا پوشی رئیس‌رئی در انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم) و برخی از نمایندگان مجلس انقلابی درحالی‌که با لباس رسمی در گل‌ولای سیلاب‌لامارزاده داوود تهران فرورفته‌اند، نشان می‌دهد که گروه جدید نمی‌تواند بی‌خیال ظرفیت‌های این شیوه از سیاست‌روزی شوند. تصاویر نمایندگان مجلس سوار بر بیل مکانیکی و برخی تحرکات دیگر از این دست و به‌ویژه بازی تبلیغاتی با این نشان می‌دهد اندازه این نسخه جدید از پوپولیسم خود را بر ذهنیت سیاستمداران کنونی کشور تحمیل کرده است. موضوعی که نشان می‌دهد این گروه از سیاستمداران تا چه اندازه سیاست ورزی خود را بر ناآگاهی و ساده‌انگاری مردم بنا کرده‌اند؛ ناآگاهی که البته به لطف جریان آزاد اطلاعات و فعالیت شبکه‌های مجازی دیگر وجود خارجی ندارد و این سیاستمداران تکیه خود را بر چیزی قرار داده‌اند که عملاً موجود نیست و در روزهای گذشته واکنش منفی مردم به‌خوبی این موضوع را نشان داده است.

یادداشت

لزوم تشدید پروتکل‌ها در ماه محرم

محمد رضا محبوب فر - بالاترین هشدار سازمان جهانی بهداشت درباره بیماری‌های عفونی و پیدایش سویه‌های جدید کرونا به‌عنوان بیماری قرن حاکی از اعلام وضعیت اضطراری بهداشت در سطح جهانی است. از جمله کشورهای پرخطر کرونا که هم‌اینک از سیل و طغیان رودخانه‌ها گرفته تا حیرت‌زنده آب و تنش آبی و سوءتغذیه و گرسنگی، گریبان آن را گرفته است، ایران است. کرونا دارد می‌تازد و هر فرد مبتلا به‌طور متوسط ۱۸ فرد را می‌تواند مبتلا کند. تعداد تست‌های کرونا در روزهای اخیر به طرز محسوس و چشمگیری کاهش یافته و ناچیز است. اغلب افراد تست نمی‌دهند و آمارهای حقیقی بسیار فراتر از اعداد و ارقام موجود است. آمارهای مرگ‌ومیر باز هم بیشتر می‌شود و پیش‌بینی شده است سه هفته دیگر تعداد مرگ‌ها بیشتر خود را نشان می‌دهد. گفتنی است؛ این تعداد، مرگ موارد با تست کرونا مثبت و نه تعداد مرگ واقعی است. موارد در کمتر از یک ماه، تعداد شهرهای با وضعیت قرمز کرونا از صفر به ۱۲۰ رسیده است و تنها نتیجه جلسات ستاد دولتی کرونا در طول همه‌گیری موج دوم بیماری و بیک هفتم کرونا تأکید بر استفاده از ماسک در هواپیما، قطار، مترو، اتوبوس و همچنین مکان‌های زیارتی و هیئت‌های مذهبی و تزریق نوبت یادآور واکسن بوده است. تصمیمات و مصوبات ستاد مقابله با کرونا تاکنون در دوران همه‌گیری کرونا تنها در حد توصیه و پیشنهاد بوده و هیچ‌گونه ضمانت اجرایی با اینکه رئیس‌جمهور رییس ستاد است و وزیر کشور و دیگر اعضای هیئت دولت در جلسات حضور پیدا می‌کنند نداشته است.

امروز مصادف با دوم محرم الحرام است و عزاداری‌های حسینی در سراسر کشور به‌صورت هیئت‌ها و دسته‌های مذهبی از روز گذشته در حال برگزاری است. دستورالعمل‌های بهداشتی ستاد کرونا ویژه ماه محرم مانند سال‌های قبل در دوران کرونا ابلاغ‌شده و سخنگوی ستاد کرونا به تشریح تمهیدات بهداشتی در ماه محرم و برگزاری مراسم عزاداری در کشور پرداخته است. به گفته عباس شیراژون، پروتکل‌های بهداشتی ایام محرم، شامل تصمیماتی هستند که برای مناسبت‌های قبلی گرفته‌شده و همان روند تداوم پیدا خواهد کرد. او می‌افزاید: یکی از موارد درباره ظرفیت اماکن و برنامه‌هایی است که در ماه محرم برگزار می‌شود. اگر این برنامه‌ها در فضای باز باشد، مشکلی از نظر ظرفیت ندارد. درعین‌حال توصیه می‌شود مراسم‌ها در فضای باز برگزار شوند تا هوا به راحتی در گردش باشد. شیراژون باین‌اینکه رنگ‌بندی شهرها در ظرفیت برگزاری مراسم‌ها اثرگذار است، ادامه می‌دهد: «در شهرهای قرمز ۲۰ درصد از فضا برای برگزاری مراسم استفاده می‌شود. این میزان در مناطق نارنجی ۴۰ درصد است و در شهرهای زردرنگ هم مراسم با ۷۰ درصد ظرفیت می‌تواند، برگزار شود. در شهرهای آبی نیز محدودیتی وجود ندارد.» وی ضمن تکذیب ممنوعیت برگزاری مراسم محرم در مکان‌های مسقف، می‌گوید: «اگر مراسم در یک مکان مسقف برگزار شود، حتماً باید تهویه مناسب داشته باشد، فاصله‌گذاری رعایت شود و استفاده از ماسک نیز ضروری